

[Vivike.]

mere. Hvad fortæller det? Det fortæller, at bøderne skulle være i hvert fald 8 gange større, end de er nu, og det må vi se at få ændret ved. Bøderne tilfalder altså kommunekassen, men kommunekassen har jo ingen skade lidt. De, der har lidt skade, er lystfiskere og erhvervsfiskere, som investerer en masse penge, en masse arbejdskraft i at udsætte fiskeyngel, og det er i almindelighed dem, det går ud over, når et vandløb forurenes. Ja, der sker andre ulykker med vandløbet, f. eks. at man retter det, hvilket jo endnu desværre er meget almindeligt. Så dør fiskene måske ikke ligefrem, men de kan i hvert fald ikke trives der og ikke yngle. Vi foreslår derfor, at bøderne ikke tilfalder kommunen, men tilfalder dem, der har taget skade ved, at man har overtrådt loven.

Det nytter ikke meget, at vi nu laver en vandløbsloy, der påbyder oprettelse af rensningsanlæg, når det i almindelighed overlades til forureningskilderne selv at klare finansieringen. På den måde kan der gå flere menneskealdre, inden vi får de fornødne rensningsanlæg, inden vi får rent vand. Faktum er jo, at mange kommuner og mange private, industrier osv., ikke har den fornødne kapital til at oprette et rensningsanlæg. Skomagerreglen går ud på, at et rensningsanlæg koster 1 mill. kr. pr. 1.000 indbyggere i en kommune. De mangler pengene, og derfor bør de kunne låne pengene af staten, og i særlige tilfælde som omtalt i den foreslåede § 74 c bør staten bekoste oprettelsen. Om skatteyderne betaler over stats- eller kommuneskatten, kan jo være ligegyldigt. Der er dog den fordel ved at betale over statsskatten, at så betaler man efter evne, fordi statsskatten er progressiv, så de stærkeste skuldere får lagt de største byrder på sig; kommuneskatten er jo ikke progressiv. Men det afgørende er, at hvis ikke staten yder finansiel hjælp, bliver det ikke til ret meget med at få lavet rensningsanlæg, i hvert fald til alt for lidt. Det samme mente man jo i spildevandskommissionen og foreslog derfor, at staten skulle være behjælpelig med det økonomiske, men det forslag fra kommissionen har landbrugsministeren ikke taget med i sit lovforslag her. Det er det afgørende, det sprin-

gende og allermest betydningsfulde punkt i hele den lovgivning, vi her behandler.

Nu siger godt nok hr. Chr. Thomsen, at hvis staten kan yde lån og betale visse rensningsanlæg, hvor søer bruges til badning — søerne er jo under vandløbsloven — eller hvor søer kan forventes at skulle bruges til drikkevandsforsyning osv. Med vores forslag mener hr. Chr. Thomsen at der bliver gjort forskel på de kommuner, der har gjort en del og fået lavet nogle rensningsanlæg, og de kommuner, der ikke har gjort noget. Det kan der godt være noget om, men det afgørende nu er at få gang i søerne, få fart i sagerne, og det får vi langt hurtigere, hvis staten vil hjælpe økonomisk enten med lån eller med direkte betaling af specielle rensningsanlæg.

Der skal fart på nu, for ellers vil det være alt, alt for længe, inden der sker noget. Det koster penge at skaffe rent vand, men mange, mange flere penge, hvis vi venter. Jeg tænker her på, at for adskillige år siden foreslog fiskeribiologerne, at man ude ved Mølleåen lavede et rensningsanlæg, men det ville politikerne ikke høre tale om; hvad var det for noget nymodens pjat og lignende. Så gik der mange år, inden man lavede det. Dengang kostede et sådant rensningsanlæg 2 mill. kr. Da endelig politikerne var vågnet op, og det blev lavet, kostede det 21 mill. kr. Så vi sætter en frygtelig bunke penge til, hvis vi venter, og vi kommer til at vente, hvis ikke vi fra dette ting vil sige til regeringen: I må altså låne penge ud på rimelige vilkår og i visse tilfælde betale rensningsanlæggene.

Staten må være med til at skaffe pengene. Det er noget af et slag i luften at påbyde, at vandet skal være rent, når vi så ikke rigtig vil hjælpe til med at gøre det rent. Vi skal ikke glemme, at de penge, der bruges til bekæmpelse af forurening i det hele taget, sparer vi mangefold senere hen på hospitalsvæsenets konto. Men det afgørende er, at vi gavner menneskene, dem, der lever nu, og dem, der kommer efter os. Derfor opfordrer jeg denne forsamlings medlemmer til at stemme for de ændringsforslag, der er stillet af socialistisk folkeparti.

Til slut. Jeg nævnte før, at det var alt for sjældent, der faldt bøder; det er vist